C/2024/1762

22.3.2024.

P9_TA(2023)0322

Gvatemala: stanje nakon izbora, vladavina prava i neovisnost pravosuđa

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2023. o Gvatemali: stanje nakon izbora, vladavina prava i neovisnost pravosuđa (2023/2831(RSP))

(C/2024/1762)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da je 28. kolovoza 2023. Vrhovni izborni sud Gvatemale (TSE) objavio službene rezultate mirnih i dobro organiziranih izbora te proglasio jasnu pobjedu Bernarda Arévala i Karin Herrere iz političke stranke Movimiento Semilla, koji su izabrani za predsjednika i potpredsjednicu Gvatemale;

B. budući da je predsjednik Giammattei priznao rezultate i javno pozvao na urednu tranziciju i prijenos vlasti 14. siječnja 2024.;

C. budući da je od 12. srpnja 2023. stranka Movimiento Semilla podvrgnuta selektivnim i proizvoljnim pravnim i postupovnim postupcima glavnog državnog odvjetnika, što je, prema misiji EU-a za promatranje izbora „ugrozilo pravo i mogućnost sudjelovanja na pravim izborima i poštovanja volje glasača”; budući da je 28. kolovoza 2023. Registar građana Vrhovnog izbornog suda ponovno privremeno suspendirao stranku Movimiento Semilla, a Vrhovni izborni sud je 3. rujna2023. privremeno ukinuo tu suspenziju do 31. listopada 2023.;

D. budući da su se neki članovi pravosuđa i Ureda Glavnog državnog odvjetnika (Ministerio Público) upleli u izborni postupak; budući da se nekoliko tužitelja iz Ureda Glavnog državnog odvjetnika nalazi na Engelovom popisu, uključujući glavnu državu odvjetnicu Maríju Consuelo Porras, Joséa Rafaela Curruchichea, voditelja Ureda posebnog tužitelja za borbu protiv nekažnjivosti u okviru Ministarstva pravosuđa i suca Fredyja Orellanu;

1. čestita Bernardu Arévalu i Karin Herreri na pobjedi na izborima; poziva sve državne institucije i sektore društva da podrže urednu tranziciju i prijenos vlasti, na što je pozvao predsjednik Giammattei;

2. oštro osuđuje nedavne racije koje je proveo Ured posebnog tužitelja za borbu protiv nekažnjivosti u uredima Vrhovnog izbornog suda Gvatemale, kao i otvaranje glasačkih kutija s općih izbora održanih u lipnju prošle godine i zapljenu računalnog materijala povezanog s prijenosom preliminarnih izbornih rezultata, čime se krši integritet izbornog postupka i lanac nadzora; osuđuje činjenicu da su se ti događaji dogodili protiv volje Vrhovnog izbornog suda koji je najviši autoritet za ta pitanja u vrijeme trajanja izbornog procesa; posebno je zabrinut zbog mogućeg sloma ustavnog poretka u Gvatemali;

3. žali zbog stalnih pokušaja suspenzije stranke Movimiento Semilla; osuđuje i poziva na okončanje svih mjera, posebno onih koje je poduzeo Ured Glavnog državnog odvjetnika i kojima se poništavaju rezultati izbora, kontinuirani pokušaji kriminalizacije neovisnih pravosudnih dužnosnika te instrumentalizacija pravosudnih i tužiteljskih institucija kako bi se ugrozila vladavina prava;

4. poziva sve gvatemalske političke stranke, ogranke vlasti i institucije da poštuju integritet i ishod izbornog procesa koji odražava volju građana Gvatemale, te da osiguraju zaštitu njihovih građanskih i političkih prava, kao i zaštitu izabranih dužnosnika u skladu s međunarodnim i regionalnim standardima i nacionalnim zakonodavstvom;

5. izražava zabrinutost zbog proizvoljnog pritvaranja tužitelja, sudaca, neovisnih novinara, boraca za ljudska prava i bivših dužnosnika Međunarodne komisije za borbu protiv nekažnjivosti u Gvatemali; poziva na trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu Virginije Laparre, njezine odvjetnice Claudije González i svih proizvoljno pritvorenih osoba;

6. podsjeća da su poštovanje neovisnosti pravosuđa, politički pluralizam te sloboda izražavanja temeljna prava i ključni stupovi demokracije i vladavine prava;

7. poziva članove misije EU-a za promatranje izbora, Europsku službu za vanjsko djelovanje, države članice i Delegaciju EU-a da nastave pratiti stanje u Gvatemali sve dok se ne osigura da će se poštovati volja naroda izražena na izborima; potiče vlasti da provedu predstojeće preporuke misije za promatranje izbora;

8. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Organizaciji američkih država, UN-u, vlastima Gvatemale i Srednjoameričkom parlamentu (PARLACEN).